

УПРАВЛІННЯ ОСВІТОЮ. ПРОФІЛЬНЕ НАВЧАННЯ

УДК 378:005.2

DOI: 10.37026/2520-6427-2024-119-3-14-20

Світлана КИРИЛЕНКО,
кандидат педагогічних наук,
старший дослідник,
начальник відділу інноваційної діяльності
та дослідно-експериментальної роботи
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»,
м. Київ, Україна
ORCID: 0000-0002-2701-1303
e-mail: svkirilenko1107@ukr.net

Тетяна ФЕДУНОВА,
директор спеціалізованої школи
I–III ступенів із поглибленим вивченням
англійської мови № 85 міста Києва,
віцепрезидент координаційної ради
Асоціації керівників шкіл України,
голова Асоціації керівників шкіл міста Києва,
м. Київ, Україна
ORCID: 0009-0000-9505-8894
e-mail: fedunovath@gmail.com

НАУКОВО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАНОВЛЕННЯ АВТОРСЬКОЇ ШКОЛИ ІМПЕРАТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ (із досвіду роботи)

Анотація. У дослідженні розглянуто особливості реформування системи вітчизняної освіти в напрямі європейського освітнього простору, умови ефективного функціонування закладів освіти щодо впровадження інноваційних освітніх систем і моделей, педагогічного та імперативного менеджменту в освітньому процесі, а також визначено основні поняття освітнього менеджменту та аспекти впливу на процес управління освітою.

Схарактеризовано умови, які сприяють урахуванню науково-методичних засад менеджменту освітніх інновацій в закладі освіти, що полягає в реалізації сукупності організаційно-управлінських, соціально-економічних, соціально-культурних цілей та забезпечується розв'язанням відповідних завдань менеджменту освітніх інновацій,

змінюю технології й методів управління тощо.

Доведено, що впровадження інноваційної діяльності в освітній практиці закладів освіти забезпечується пошуком нових чи вдосконалених підходів у змісті та формах їхньої реалізації, в управлінні освітнім процесом. Зважаючи на це, імперативний менеджмент освітніх інновацій є складником загального менеджменту, адже основою управління школою є імперативність – визначення стратегічних шляхів розвитку, мети та завдань освіти, методів і засобів їхньої реалізації, особливості різнобічного розвитку.

Ключові слова: заклад загальної середньої освіти, науково-методичне забезпечення, імперативний менеджмент, авторська школа, освітній процес.

Svitlana KYRYLENKO,
Candidate of Pedagogical Sciences,
Senior researcher,
Head of the innovation activity department
and research and experimental work
State Scientific Institution
«Institute of education content modernization»,
Kyiv, Ukraine
ORCID: 0000-0002-2701-1303
e-mail: svkirilenko1107@ukr.net

Tetyana FEDUNOVA,
 Director of a specialized school of I–III degrees
 with in-depth study of the
 English language № 85 of the city of Kyiv,
 Vicepresident of the coordinating council
 of the Association of Managers of schools of Ukraine,
 Head of the Association of Heads of Schools of Kyiv,
 Kyiv, Ukraine
 ORCID: 0009-0000-9505-8894
 e-mail: fedunovath@gmail.com

SCIENTIFIC AND METHODOLOGICAL ENSURING THE ESTABLISHMENT OF THE AUTHOR SCHOOL OF IMPERATIVE MANAGEMENT (from work experience)

Abstract. *The peculiarities of the reform of the domestic education system in the direction of the European educational space, the conditions for the effective functioning of educational institutions regarding the introduction of innovative educational systems and models, pedagogical and imperative management in the educational process are considered, the main concepts of academic management and aspects of influence on the education management process are determined.*

The conditions that contribute to taking into account the scientific and methodological principles of the management of educational innovations in an academic institution are characterized, which consists in the realization of a set of organizational-management, socio-economic, and socio-cultural goals and is provided by the solution of the relevant tasks of the management of educational innovations, changes in technology and management methods, etc.

It was revealed that the implementation of innovative activities in the educational practice of educational institutions is ensured by the search for new or improved approaches in the content and forms of their implementation, in the management of the educational process. Imperative management of educational innovations is a component of general management because the basis of school management is imperativeness – determination of strategic ways of development, goals, and objectives of education, methods, and means of their implementation.

The features of multifaceted development, education, and socialization of an individual who is aware of himself as a citizen of Ukraine, capable of life in society, has a desire for self-improvement and lifelong learning, is ready for conscious life choice and self-realization, labor activity, civic activity and responsibility in the author's school of imperative are determined of management – an educational institution of an innovative type, in which the modernization of the educational system and the integration of innovative technologies of the author's educational process, based on the experience of research and experimental activities of the pedagogical team, took place.

Key words: *institution of general secondary education, scientific and methodological support, imperative*

management, author's school, educational process.

Постановка проблеми. Зважаючи на сучасні трансформації в освітній галузі заклади освіти опинилися перед низкою проблем, які потребують модернізації всієї освітньої парадигми. Ефективні пошуки інновацій передбачають оптимальне врахування європейських тенденцій та традицій, що склалися в історії вітчизняної освіти. Реформування освітньої системи України в напрямі інтеграції до європейського освітнього простору передбачає розробку та впровадження інноваційних освітніх систем і моделей. Значними в цьому розумінні видаються напрацювання діячів української педагогічної думки й науки, що нині можуть виступати джерелом модернізаційних процесів.

Рівень реалізації технологічного підходу є одним із найважливіших критеріїв, за якими визначаються конкурентоздатність та престиж закладу освіти, оскільки освітні технології забезпечують системність, цілеспрямованість, ефективність, результативність його діяльності. Завдяки технологізації освіти підвищується мотивація учасників освітнього процесу до навчання, відстежується зв'язок навчального матеріалу з реальними викликами сьогодення. За цих умов підвищення ефективного функціонування закладів освіти залежить від їхньої здатності вчасно і швидко реагувати на виклики часу й адаптуватися до безперервних змін зовнішнього середовища, оскільки ці зміни часто характеризуються непередбачуваністю та високою динамічністю, адже авторська педагогічна система може розглядатися як інноваційна діяльність конкретного педагога або окремого педагогічного колективу.

В Україні існує ціла низка авторських шкіл, що засновані талановитими директорами-новаторами, педагогічними колективами та методистами, які пропонують унікальні освітні програми та підходи до навчання, індивідуальні методики навчання й програми, адаптовані до потреб учнів. Незважаючи на складний для нашої держави воєнний час, відбувається відродження авторських закладів освіти, діяльність яких ґрунтується на основі провідних психолого-педагогічних і/або організаційно-управлінських концепцій, що

випереджають педагогічні традиції, створюють основи для формування нової української школи.

На думку вітчизняних учених Ю. Завалевського, О. Мариновської, авторські школи – це не просто носії конкретної авторської інновації, що вирізняються розвитком оригінальної ідеї, а й сприяють концептуалізації напрацювань, моделюванню цілісної системи, яка реалізує авторську концепцію розвитку закладу освіти (Завалевський, Мариновська, 2018). Особливістю авторських шкіл є їхня спроможність до саморозвитку, вивчення досвіду педагогів, які об'єднали у своїй професійній діяльності теоретичні розробки й практики їхнього авторського застосування в освітньому процесі та орієнтацію на компетентності учня і професійність учителя, тож реформування системи освіти передусім передбачає оновлення управлінської діяльності керівників закладів загальної середньої освіти; нові життєві умови виявляють потребу та необхідність будувати індивідуалізовану конкурентоспроможну освітню політику і потребу в розробці прогностичних моделей інноваційного розвитку закладів освіти. За таких умов традиційне управління закладом освіти перестає бути ефективним, потребує більшої гнучкості та швидкості реакцій на зміни, а система управління стає не тільки інструментом, а головним елементом реалізації місії закладу, механізмом, що підтримує цінності організаційної й корпоративної культури закладу.

За оцінками експертів, найбільш успішними на ринку праці в найближчій перспективі будуть фахівці, які вміють навчатися впродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, приймати конструктивні рішення, спілкуватися в багатокультурному середовищі та володіти іншими сучасними навичками. Тому метою повної загальної середньої освіти відповідно до Закону України «Про освіту» визначено «різномісний розвиток, виховання і соціалізацію особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатної до життя в суспільстві та готової до цивілізованої взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності, громадянської активності та відповідальності» (Закон України «Про освіту», 2017).

Заклади освіти визначають свої стратегічні й концептуальні пріоритети, виробляють оптимальні моделі перспективного розвитку. У багатьох із них діють свої універсалії – наявні об'єктивно загальні положення – імперативи, що дозволяють виховати усебічно розвинену особистість, здатну до критичного мислення; патріота з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і може приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини; інноватора, що хоче змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, вчитися впродовж життя.

Спеціалізована школа І – ІІІ ступенів із поглибленим вивченням англійської мови № 85 міста Києва – це заклад освіти інноваційного типу, в якому відбулася модернізація освітньої системи та інтеграція інноваційних технологій у зміст авторського освітнього процесу; заклад із достатнім рівнем розвитку інноваційного потенціалу, що є необхідною передумовою і

результатом саморозвитку його конкурентоздатності. Пріоритетними в діяльності школи є загальнолюдські та християнські цінності, вона ґрунтується на досвіді та здобутках системної дослідно-експериментальної діяльності педагогічного колективу. Педагогічний колектив на чолі із директором гнучко реагує на запити соціуму, учнів та їхніх батьків, активно взаємодіє з вітчизняними й зарубіжними науковцями, закладами вищої освіти.

Аналіз наукових досліджень і публікацій. Особливих розбіжностей у розумінні терміна «імператив» у науковій літературі наразі не спостерігається. Очевидно, що під імперативом варто розуміти об'єктивно наявний чинник детермінації явища, процесу, об'єкта, що вважається наказовою вимогою. Пошук розумного компромісу між індивідуальними, груповими та загальнолюдськими інтересами завдяки визнанню системи приписів наявний в роботах видатних вітчизняних та світових етнологів, соціологів, культурологів, логіків, психологів, етиків, антропологів, філософів. Яскравим свідченням є теоретико-світоглядні доробки М. Андроса, І. Бондарчук, Г. Горак, А. Ермоленка, Е. Ільєнкова, Д. Карнегі, С. Киселиці В. Малахова, М. Полані, М. Поповича, В. Табачковського, Ч. Тейлора, Н. Хамітова, С. Хоружого, В. Шинкарука, Д. Шуровьєскі, О. Яценка та ін.

У низці досліджень (В. Андрущенко, Б. Гершунський, О. Долженко, С. Клепко, В. Кремень, В. Лутай, М. Михальченко, Ф. Михайлов, І. Мосякова, Н. Піцулін, В. Розін, М. Романенко та ін.) здійснено обґрунтування гуманоцентричної та соціоцентричної переорієнтації освіти в межах ринкового суспільства на задоволення потреб особистості й суспільства, тенденції розвитку постсучасних соціальних та освітніх практик.

Розв'язанню проблем управління освітою, освітнього менеджменту, зокрема створенню такого освітнього середовища, що ефективно працює та відповідає сучасним вимогам, а також є привабливим для реального та потенційного споживача, забезпеченню синергії учасників освітнього процесу, тобто взаємозв'язку, взаємозбагачення різних дисциплін, різних позицій і педагогічного досвіду для створення ситуації успіху щодо формування всебічно розвинутої та фізично здорової особистості, присвячено праці М. Гриньової, О. Гурової, Л. Даниленко, Л. Карамушки, В. Крижко, В. Маслова, В. Шаркунової, О. Штепи та ін.

Мета статті полягає у висвітленні питань здійснення науково-методичного забезпечення становлення авторської школи імперативного менеджменту (з досвіду роботи спеціалізованої школи І – ІІІ ступенів із поглибленим вивченням англійської мови № 85 міста Києва) та врахування науково-методичних засад менеджменту освітніх інновацій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Модернізація національної системи освіти актуалізує проблему автономності закладів освіти, формування їх конкурентоздатності, позитивного іміджу, привабливості для замовників і споживачів освітніх послуг, тому становлення авторської школи імперативного менеджменту передбачає управління інноваційними процесами, які мають системний характер і дають змогу

впорядкувати процес інноваційного пошуку педагогів, виявити ефективні технології та організувати роботу адміністрації щодо визначеної проблеми. Зважаючи на це, в управлінні закладом освіти набувають актуальності питання, пов'язані з розробкою й упровадженням сучасних освітніх інновацій, що потребують певної професійної компетентності та психологічної готовності до інноваційної діяльності педагогічних кадрів. Упровадження інноваційної діяльності в освітній практиці забезпечується пошуком нових чи вдосконалених підходів у змісті та формах їх реалізації, в управлінні закладом освіти. Імперативний менеджмент освітніх інновацій є складником загального менеджменту.

Концепти поміркованості, моральності, сумління, волі в їхній взаємодії через духовний імператив спостерігаємо в українській «філософії серця» (Г. Скворода, П. Юркевич та ін.), а також у філософських ученнях Сократа. Основою управління школою є імперативність – визначення стратегічних шляхів розвитку, мети та завдань освіти, методів і засобів їхньої реалізації. Аналіз наукових визначень імперативного менеджменту, уявлень про педагогічне проектування взаємодії закладу освіти із соціальними партнерами як предмета проектування, теоретико-методологічних розвідок та концептуальних ідей проектування і розвитку авторських шкіл в Україні Ю. Завалевського, С. Кириленко, О. Мариновської став підґрунтям для створення авторської моделі «Школа імперативного менеджменту».

Проблема джерела та критерію істинності інтелектуального та морального діяння людини гостро постала у добу Просвітництва. Саме тоді осягнення сумління перетворюється у філософську рефлексію над вчинком, тобто виникає питання «Як зробити, щоб світоглядне знання в ідеалі, стало розумною, соціально спрямованою дією?». Концепція моральної віри у філософії німецького філософа Канта допомагає нашим теоретичним дослідженням у контексті його категоричного імперативу (від латинського поняття *imperativus* – владний): дій так, щоб «максима твоєї волі могла стати моральним законом для всіх» (Кант, 2000). За цих умов імператив постає як результат абстрактно-логічного мислення з теоретичними висновками, так і регуляція конкретно практичної діяльності з принципами спілкування: поставивши Себе на місце Іншого, ти у такий спосіб визначиш ступінь духовності власної інтелектуальної та вольової дії.

Поняття «імператив» у сучасній науці та практиці є досить поширеним. Його застосовують в освіті, геополітиці та геостратегії, теорії безпеки, економіці, юриспруденції та інших галузях наукового знання. Імперативний характер мають і норми закону.

Великий тлумачний словник сучасної української мови поняття «імператив» трактує як «беззастережну, категоричну вимогу; веління, наказ». Як категорія, це поняття має також і філологічне тлумачення. У загальноомовному розумінні «імперативний» – такий, що вимагає беззастережного підпорядкування, реагування, виконання. Імперативний метод – це імперативна норма (обов'язкова), метод владних приписів (наказів), який заснований на відносинах субординації (підпорядкування) одних суб'єктів іншим (застосовується

в кримінальному, адміністративному та ін. (Великий тлумачний словник сучасної української мови, 2005, с. 492). Відповідно в ідеалістичній етиці Канта – це безумовне моральне веління, яке нібито притаманне розуму, є вічним і незмінним та покладене в основу моралі (Кант, 2000).

У філософії поняття «імператив» означає «безумовне моральне веління»; загальнозначущий моральний припис на противагу особистому принципу (максиму); правило, що виражає повинність (Філософія: словник термінів та персоналій, 2020).

За твердженням М. Козюбри, імперативний метод передбачає впорядкування поведінки суб'єктів суспільних відносин через її категоричну докладну регламентацію юридичними правилами, неможливість встановлення цими суб'єктами інших правил поведінки на власний розсуд (Загальна теорія права, 2015). Наголошується також, що це процес цілеспрямованого впливу суб'єкта управління (керівника) на інший об'єкт управління – соціальну систему, що перебуває в стані постійного розвитку, внаслідок якого відбувається його якісна зміна на основі впровадження авторських доробок. До освітніх інновацій в управлінні належать ті, що створюють умови для прийняття колегіального оперативного й ефективного управлінського рішення.

Серед умов, які сприяють прийняттю ефективного рішення, відносять врахування науково-методичних засад менеджменту освітніх інновацій, що полягає в реалізації сукупності цілей, а саме:

- організаційно-управлінських (створення якісної нової моделі управління, єдиного інформаційного поля для учасників освітнього процесу, вироблення системи оцінювання ефективності, розробка системи контролю та зворотного зв'язку);

- соціально-економічних (створення позитивного іміджу закладу освіти, суттєве оновлення матеріальних фондів, накопичення бази даних про педагогічні інновації);

- соціально-культурних (побудова відкритої соціально-педагогічної системи, пріоритетність гуманних відносин у колективі, закріплення демократичних засад в усіх сферах діяльності, підвищення кваліфікаційного рівня та рівня ділової активності членів колективу).

Досягнення означених вище цілей забезпечується розв'язанням відповідних завдань менеджменту освітніх інновацій, зміною технологій й методів управління, що дозволяє здійснити перехід від традиційної, адміністративно-функціональної до проектно-цільової, акмеологічно спрямованої авторської моделі імперативного менеджменту з використанням андрагогічних технологій науково-методичного супроводу впровадження освітніх інновацій.

Важливу роль у реалізації авторської моделі «Школа імперативного менеджменту» відіграє науково-методичне забезпечення освітнього процесу, інноваційної діяльності педагогічного колективу спеціалізованої школи I – III ступенів із поглибленим вивченням англійської мови № 85 міста Києва. Зокрема, було проведено спільне засідання творчих груп професійних спільнот учителів початкової школи, математичної та природничої галузей, а також учителів-мовників. Під

час засідання обговорювалися нові модельні навчальні програми, інноваційні практики для гнучкого та ефективного переходу учнів початкових класів до навчання в базовій школі, відпрацьовувалися інструменти для розвитку критичного мислення, підсилення мотивації учнів до навчання та сучасні засоби, які можуть застосовуватися в освітньому процесі.

Модельні навчальні програми на рівні закладу освіти конкретизуються у навчальні програми. Із цією метою педагоги у модельній навчальній програмі на власний розсуд можуть зазначити кількість годин, що необхідна на провадження послідовності досягнення результатів навчання учнів із відповідних навчальних предметів (інтегрованих курсів), змісту тієї чи іншої теми (розділу, модуля тощо) та видів навчальної діяльності учнів. Також педагоги можуть використовувати навчальні програми, розроблені на основі модельних авторським колективом, де авторами програми визначено кількість годин, необхідну на провадження послідовності досягнення результатів навчання учнів із відповідних навчальних предметів (інтегрованих курсів), змісту тієї чи іншої теми (розділу, модуля тощо) та видів навчальної діяльності учнів.

Міністерством освіти і науки спільно із Державною науковою установою «Інститут модернізації змісту освіти» були підготовлені інструктивно-методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні, викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти (для практичного використання), які мали забезпечити можливості формування учнями / ученицями ключових компетентностей і наскрізних умінь, визначених Законом України «Про освіту», та сприяли вихованню ціннісних орієнтирів відповідно до Концепції «Нова українська школа» (Інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів у закладах ЗСО у 2023/2024 н.р., 2023).

Важливою ділянкою методичної роботи школи є проведення психолого-педагогічних семінарів, семінарів-практикумів та майстер-класів, які є формою поширення перспективного педагогічного досвіду.

Відповідно до підписаної з Інститутом педагогіки НАПН України угоди про співпрацю наш заклад долучився до виконання наукового дослідження відділу інновацій та стратегій розвитку освіти щодо проектування освітньо-розвивального середовища закладів загальної середньої освіти в умовах його цифровізації. Так, Т. Алексєнко, доктором педагогічних наук, професором, вивчався актуальний стан соціальних аспектів у сучасній освіті. У процесі організованого дослідження було проведено Google-опитування вчителів, учнів різних класів та їхніх батьків щодо: умов навчання і розвитку здобувачів освіти та їхньої доступності й безпечності; залученості в освітні програми та організацію самоосвіти; способів підвищення цифрової грамотності; труднощів проведення виховних та інших розвивальних заходів; особливостей міжособистісних і міжгрупових комунікацій всередині закладу освіти і з використанням мережевих систем (зокрема і з тими здобувачами освіти, які виїхали за межі країни); соціально-емоційного стану дітей; актуальних потреб соціальної взаємодії та підтримки; безпосередньої чи

бажаної участі учнів у житті школи та класу; уявлень про ідеальне освітньо-розвивальне середовище учня за різними формами навчання (традиційною, дистанційною, змішаною); готовності долучатися до покращення умов діяльності своєї школи тощо.

Упродовж навчального року для вчителів були проведені науково-практичні семінари «Використання тестових технологій на уроках інформатики» та «Використання проєктних технологій в освітньому процесі у початковій школі». У зв'язку з цим варто зауважити, що тематика означених вище заходів урахує нагальну потребу опанування педагогами комп'ютерних технологій, поглиблення знань основних принципів методики і дидактики. Питання сучасної педагогіки були опрацьовані на заняттях постійно діючого семінару-практикуму з питань вивчення, апробації та впровадження інноваційних технологій навчання в реаліях сьогодення, враховуючи наявні ризики і виклики.

На підвищення професійної майстерності педагогів, стимулювання їхньої самоосвітньої діяльності спрацьовує і низка інших заходів відповідного спрямування: методичні оперативні наради, науково-тематичні консультації, робота Клубу молодого вчителя та спеціально організовані постійно діючі семінари. Зокрема, було проаналізовано результати співпраці закладу освіти із Центром дистанційної освіти «ОПТІМА». Завдяки застосуванню мережевої форми навчання учні 9–11-х класів мали доступ до курсів «Математика», «Фізика», «Хімія» та «Інформатика» на порталі дистанційної школи «ОПТІМА». Це дало змогу здобувачам освіти більш детально та поглиблено засвоювати навчальний матеріал. Передусім цією можливістю скористалися учні з високою мотивацією до навчання, які володіють навичками самоорганізації та внутрішньою дисципліною – саме ті критерії, що прагне прищепити в здобувачів освіти та відпрацювати «Школа імперативного менеджменту».

Ще одним надбанням педагогічного колективу спеціалізованої школи I – III ступенів із поглибленим вивченням англійської мови № 85 міста Києва стала участь в інноваційному проєкті «Освіта. Діти. Майбутнє». Візія зазначеного експерименту повністю відгукується із концепцією «Школи імперативного менеджменту» – цілісність освітнього процесу, а не вивчення окремих предметів. Упродовж року виникали певні труднощі та нерозуміння підходів щодо навчання з боку деяких учителів та батьків, проте постійний зв'язок із представниками проєкту «Освіта. Діти. Майбутнє», обговорення питань, які виникають, пошук рішень та нових підходів дають змогу і надалі продовжувати цей проєкт, поглиблюючи взаємодію з партнерами.

Одним із ключових факторів успіху «Школи імперативного менеджменту» є трансформація вчительської спільноти, усвідомлення нової філософії школи та вимог сучасності. Триває пошук шляхів мотивації вчителів до трансформації в сучасних реаліях. Так, учитель англійської мови Г. Зарицька пройшла курс підготовки фасилітаторів учительських об'єднань від Британської Ради в Україні та створила на базі школи спільноту вчителів. У червні 2024 року відбулася зустріч спільноти вчителів TAG_85, присвячена темі

«Аспект гендерної рівності у викладанні мови». Учасники активно долучилися до обговорення, а директор Британської Ради в Україні Колм Макгіверн, який був присутній на заході, ділився досвідом роботи з питань гендерної рівності у Великій Британії. Варто також зазначити, що проєкт SWITLO, розроблений та реалізований спільними зусиллями Британської Ради в Україні та Міністерством освіти і науки України, спрямований на підвищення кваліфікації для вчителів англійської мови. Проєкт триває з листопада 2023 року до березня 2026 року і має на меті підготувати 1500 учителів-лідерів, які зі свого боку покликани створити локальні школи у своїх громадах для 15000 учителів. Учасники отримують усебічну підтримку в організації та управлінні групами професійної майстерності у своїх закладах освіти та громадах, що сприятиме подальшому розвитку освіти в Україні. До TAG_85 входять і вчителі інших предметів, які також зацікавлені у професійному розвитку та обміні досвідом.

Нова українська школа передбачає серед засадничих стовпів освіти майбутнього, а отже, і України майбутнього, саме виховання, що ґрунтується на певних правильних життєвих орієнтирах. Завдання сучасної школи – виховати випускника як особистість із розвиненими ціннісними поглядами, орієнтаціями, установками, мотивами діяльності і поведінки. Саме такою школою, за словами начальника управління освіти Голосіївської районної у місті Києві державної адміністрації Галини Полторак, у Голосіївському районі є спеціалізована школа I – III ступенів із поглибленим вивченням англійської мови № 85 міста Києва, де в освітній процес упроваджуються інноваційні продукти, апробуються системи організації освітнього процесу, методів навчання і виховання, почесно і відповідально твориться освіта майбутнього. Завдяки цьому значний заклад освіти багато років має статус експериментального. Експеримент всеукраїнського рівня з теми «Методичні засади реалізації освітньої діяльності авторської школи «Школа імперативного менеджменту», що впроваджується на базі спеціалізованої школи I – III ступенів із поглибленим вивченням англійської мови № 85 міста Києва, є логічним продовженням експериментальної роботи, яку проводить колектив закладу, починаючи із 2010 року.

Висновки. Аналіз наукових праць та представлений власний практичний досвід роботи авторського закладу освіти – спеціалізованої школи I – III ступенів із поглибленим вивченням англійської мови № 85 міста Києва дозволяє зробити висновок, що перетворення наукових істин у живий досвід творчої праці є найскладнішою сферою дотичності науки до практики. Така діяльність підтверджує, що постійна творча взаємодія наукової думки та практичного досвіду педагогів сприятиме розв'язанню завдань у реалізації авторської моделі «Школа імперативного менеджменту».

Перспективи подальших досліджень з означеної проблеми вбачаємо в реалізації педагогічної ідеї щодо становлення авторської школи імперативного менеджменту шляхом науково-методичного супроводу системного стратегічного планування, що відповідає концептуальним засадам Нової української школи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Завалевський, Ю., Маринівська, О. (2018). Концепція моделювання розвитку авторських шкіл в Україні. *Матеріали X Міжнародного фестивалю педагогічних інновацій*: в 2 т. Т. 2. Авторські школи України / упор. Г. Назаренко. Черкаси: ЧОІПОПП. С. 11–23

Про освіту: Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <http://ru.osvita.ua/legislation/law/2231/> (дата звернення: 24.07.2024).

Кант, І. (2000). Критика чистого розуму / пер. з нім. та прим. І. Бурковського. Київ: Юніверс. 506 с.

Великий тлумачний словник сучасної української мови. (2005) / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ; Ірпінь: ВТФ «Перун». С. 492.

Філософія: словник термінів та персоналій. (2020) / В. С. Бліхар, М. А. Козловець, Л. В. Горохова та ін. Київ: КВІЦ. 274 с.

Загальна теорія права: підручник. (2015) / за заг. ред. М. І. Козюбри. Київ: Ваіте. 392 с.

Інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році: лист Міністерства освіти і науки України від 12.09.2023 № 1/13749-23. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-instruktivno-metodichni-rekomendaciyi-shodo-vikladannya-navchalnih-predmetiv-integrovanih-kursiv-u-zakladah-zagalnoyi-serednoyi-osviti-u-2023-024-navchalnomu-roci> (дата звернення: 08.08.2024).

REFERENCES

Zavalevskyi, Yu., Marynovska, O. (2018). Kontseptsiia modeliuvannia rozvytku avtorskykh shkil v Ukraini [The concept of modeling the development of author schools in Ukraine]. *Materialy X Mizhnarodnoho festyvaliu pedahohichnykh innovatsii*: v 2 t. T. 2. Avtorski shkoly Ukrainy / upor. H. Nazarenko. Cherkasy: ChOIPOPP. S. 11–23. [in Ukrainian].

Pro osvitu: Zakon Ukrainy [On education: Law of Ukraine] vid 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <http://ru.osvita.ua/legislation/law/2231/> (data zvernennia: 24.07.2024). [in Ukrainian].

Kant, I. (2000). Krytyka chystoho rozumu [Critique of pure reason] / per. z nim. ta prym. I. Burkovskoho. Kyiv: Yunivers. 506 s. [in Ukrainian].

Velykyi tлумachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy [A large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language]. (2005) / uklad. i holov. red. V. T. Busel. Kyiv; Irpin: VTF «Perun». S. 492. [in Ukrainian].

Filosofia: slovnyk terminiv ta personalii [Philosophy: a dictionary of terms and personalities]. (2020) / V. S. Blikhar, M. A. Kozlovets, L. V. Horokhova ta in. Kyiv: KVITs. 274 s. [in Ukrainian].

Zahalna teoriia prava [General theory of law: a textbook]: pidruchnyk. (2015) / za zah. red. M. I. Koziubry. Kyiv: Vaite. 392 s. [in Ukrainian].

Instruktyvno-metodychni rekomendatsii shchodo vykladannya navchalnykh predmetiv u zakladakh zahalnoi serednoi osvity u 2023/2024 navchalnomu rotsi [Instructional and methodological recommendations for teaching subjects in general secondary education institutions in the 2023/2024 academic year]: lyst Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 12.09.2023 № 1/13749-23. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-instruktivno-metodichni-rekomendaciyi-shodo-vikladannya-navchalnih-predmetiv-integrovanih-kursiv-u-zakladah-zagalnoyi-serednoyi-osviti-u-2023-024-navchalnomu-roci>

Дата надходження до редакції: 14.08.2024

УДК 37.07:37.014.621]:373.5
DOI: 10.37026/2520-6427-2024-119-3-20-25

Микола ЛЮШИН,
кандидат педагогічних наук,
методист кабінету освітнього адміністрування
Рівненського обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти,
м. Рівне, Україна
ORCID: 0000-0003-1523-6529
e-mail: m-ljushyn@ukr.net

ТЕХНОЛОГІЯ ПІДГОТОВКИ ТА ПРОВЕДЕННЯ ЗАСІДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ РАДИ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНОМУ ВИМІРІ

Анотація. Запропоновані в статті підходи до організації діяльності педагогічної ради закладу загальної середньої освіти розглянуто в загальному контексті розвитку національної освіти та сучасного педагогічного менеджменту. Схарактеризовано технологічні аспекти підготовки та проведення засідання педагогічної ради закладу освіти, з якими пов'язана трансформація освітньої системи на інституційному рівні. Акцентовано увагу на важливості застосування інноваційних форм засідання педагогічної ради, проведенні об'єктивного самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та/або контролю, а також використанні інформаційно-комунікаційних

технологій у роботі основного постійно діючого колегіального органу.

З'ясовано, що означена технологія моделювання (проведення) засідання сприяє системному й ефективному функціонуванню педагогічної ради, спрямовує її діяльність на синергію педагогів, усіх учасників освітнього процесу в керівництві закладом загальної середньої освіти та забезпеченні його сталого розвитку.

Ключові слова: керівник закладу освіти, мікродослідження, педагогічна рада, проєкт рішення, протокол засідання, робоча (ініціативна, творча) група, самооцінювання, технологія моделювання (проведення).

Mykola LIUSHYN,
PhD in Pedagogical Sciences,
Methodist of the Education Administration Office,
Rivne Regional Institute
of Postgraduate Pedagogical Education,
Rivne, Ukraine
ORCID: 0000-0003-1523-6529
e-mail: m-ljushyn@ukr.net

TECHNOLOGY OF PREPARING AND CONDUCTING A MEETING OF THE PEDAGOGICAL COUNCIL OF A GENERAL SECONDARY EDUCATION INSTITUTION IN THE MODERN DIMENSION

Abstract. The relevance of the topic of this study is obvious, as it is conditioned by the need to improve the management system of a general secondary education institution (hereinafter – GSEI) with the possibilities of collective self-management, an integral part of which is

the pedagogical council.

The approaches to the organization of the activities of the pedagogical council of a GSEE are considered in the general context of the development of national education and modern pedagogical management. The